

4.8 Tingbjerg

Københavnerens velfærd: Den funktionalistiske satellitby i grønne omgivelser.

Beskrivelse af kulturmiljøet

Kulturmiljøet omfatter hele Tingbjerg-bebyggelsen og de omkringliggende grønne områder.

Begrundelse

Tingbjerg blev opført i perioden 1956-1970 efter en bebyggelsesplan af arkitekt Steen Eiler Rasmussen og havearkitekt C. Th. Sørensen. Førstnævnte har desuden tegnet en stor del af de omkring 2.600 boliger, der hovedsageligt er opført som almennyttige boliger med en, for samtiden, høj boligstandard. Tingbjerg er et af de første og mest helstøbte eksempler på efterkrigstidens bybygning i større skala, der forener parkbebyggelsens åbne grønne karakter med karrébebyggelsens offentlige vejrum og private haverum.

En mønsterby som rammen om det gode liv

Tingbjerg blev opført til afhjælpning af den store boligmangel i efterkrigstiden. Bebyggelsen blev tegnet som en mønsterby efter engelsk forbillede med fokus på beplantning og haverum samt egne institutioner med skolen som centralt omdrejningspunkt. Dertil kirke, butikstrøg samt grønne og rekreative områder, bl.a. en af landets første byggelegepladser. Alt sammen skulle det være med til at skabe rammen om det gode hverdagsliv.

Bebyggelsesplan med helstøbt formsprog og grønne opholds- og haverum

Den oprindelige bebyggelsesplan følger landskabets form og forstærker den naturlige bakke ved placeringen af den afgrænsede, homogene bebyggelse i de grønne omgivelser. Kulturmiljøet fremstår således som en selvstændig by. Vejbetjening sker med et net af let krumme veje, der via et ringsystem er koblet til det overordnede vejnet. Bebyggelsen følger og understreger de krumme vejforløb, og byder på mange opholds- og haverum, der opstår som resultater af randbebyggelsens forskudte placeringer. Bebyggelsen fremstår således som en grøn bydel med gode rekreative muligheder.

Arkitektonisk fremstår kulturmiljøet helstøbt i et enkelt formsprog med traditionelle materialer, der stilistisk trækker på den funktionelle tradition. Boligblokkene udgøres med enkelt undtagelser af velproportionerede bygningskroppe i ensartet skala i tre etager. Blank mur af gule sten dominerer sammen med lav taghældning og en facadekomposition med varieret udformning af vindues- og dør- og altanåbninger. Karakteristisk er de hvidmalede skodder og træværk, og detaljer i beton som et tegn på moderne byggeformer. Haverum indeholder varieret beplantning med store træer og kuperet terræn. Træer er også fremtrædende i gadebilledet, enten som enkeltstående træer eller træækker.

Bærende bevaringsværdier

- Den helstøbte og gennemførte bebyggelsesplan med de krumme vejforløb og med en taktfast bebyggelsesstruktur, der følger landskabets form med langsgående huse på den ene side og gavlvendte blokke på den anden.
- Et tydeligt byrumshierarki, hvor indkøbsgaden er planlagt som den vigtigste og med skole som et centralt placeret strukturerende element.
- Et helstøbt formsprog med velproportionerede bygningskroppe holdt i traditionelle materialer og med særlige detaljer som de hvidmalede skodder.
- Bebyggelsens grønne præg med grønne haverum med bevaringsværdige træer.
- Bebyggelsens veldefinerede afgrænsning mod de grønne omgivelser.
- Den landskabelige tilknytning til de omkransende vold- og sø-/moselandskaber.

Sårbarhed

Kulturmiljøet er sårbart overfor nybyggeri, der ikke er tilpasset den eksisterende bebyggelses- og vejstruktur, det arkitektoniske helhedspræg og bebyggelsens grønne præg. Dertil utilpassede om-, til- og påbygninger af eksisterende byggeri, der ikke understøtter kulturmiljøets ensartede helhedspræg særligt ift. skala, arkitektonisk udtryk og materialevalg.

Udviklingsmuligheder

Kulturmiljøet er udpeget som byudviklingsområde i Kommuneplan 2024 og omfattet af lokalplaner, der muliggør opførelse af op til 1500 boliger ved fortætning og påbygning samt nedrivning af visse rækkehuse.

Kulturmiljøet er udpeget som byudviklingsområde i Kommuneplan 2024 og omfattet af lokalplaner, der muliggør opførelse af op til 1500 boliger ved fortætning og påbygning samt nedrivning af visse rækkehuse. Baggrunden var udpegningen som såkaldt 'hård ghetto', hvilket i 2018 medførte lovkrav om nedbringelse af andelen af almene familieboliger til maksimalt 40 % i 2030. Dette opnås ved udbygning med private boliger, erhverv og daginstitutioner. Dertil integreres Tingbjerg bedre i byen med en ny vejforbindelse over Vestvolden. Tingbjerg er både fysisk og socialt inde i en positiv udvikling. Det ses blandt andet ved, at Tingbjerg i 2022 ikke længere blev udpeget som omdannelsesområde (tidl. "hård ghetto"), men i stedet kom på listen over forebyggelsesområder. Kravet om nedbringelsen af andelen af almene familieboliger gælder fortsat. Udviklingen af Tingbjerg fortsætter i de kommende år.

De grønne træk omkring bebyggelsen kan fortsat udvikles til fritids- og idrætsformål.

Nuværende sikring

- Kulturmiljøet er omfattet af en lokalplan, der udpeger bevaringsværdige bygninger og træer. Der stilles i lokalplanen krav om, at nybyggeri tilpasses det eksisterende bevaringsværdige kulturmiljø ift. volumen, formsprog og placering.
- De grønne områder omkring bebyggelsen er en del af de indre grønne kiler i Fingerplanen og skal derfor friholdes for bebyggelse.

Lignende eksempler

Folehaven og Korsager Allé/Husum Vænge som store sammenhængende boligbebyggelser med en central

